

SZABOLCS

(Telefonsz. az interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

A mezőgazdasági munkás-kérdés.

A beköszöntött mezőgazdasági munkálatok ismét előtérbe szölitják a mezőgazdasági munkásoknak évek óta vajudó kérdését. A gazdák panaszkodnak, s szidják vagy dicsérik a hivatalos közegeket aszerint, amint a sztrájkoló, vagy örökös memento mori-ként legalább is nyugtalanító munkásokkal eljártak. Előtérbe lép a munkáshiány is, s vele a kivándorlás, s itt ismét a kormány élehetlenségével példálózna, mely nem tesz lépéseket a kivándorlás és a népnomor megszüntetése ügyében. De feltűnnek a reménység csillagai is, köztük az önálló vámterület utópiája, mely meghozza a nép békéjét, boldogságát, s megszünteti a kivándorlást.

Azonban alaposan tévednek azok, akik a mezőgazdasági munkáskérdés ily módon való megoldásában biznak, s a kivándorlás megszűnésétől e téren nagy eredményeket remélnek. Mert a folytonosan fokozódó kivándorlás dacára sem mondhatja senki sem, hogy kevesebben vagyunk, mint voltunk évekkal ezelőtt. Férfimunkásaink száma általában megsaporodott, s ha ehhez hozzá vesszük még a munkásnők százezreit, kiket szintén csak

az új kor ragadott ki a családi foglalkozások köréből, akkor tisztán látjuk, hogy nem véletlenség az, hogy a felszaporodott munkástömeg mellett *épen a mezőgazdaság terén* élesedik ki a munkáskérdés, s ott uralkodik állandó munkáshiány.

Magam nem vagyok praktikus gazda, azonban ahogy én a logika világításában a dolgok állását látom, úgy két igen egyszerű, közvetlen és érthető okra vezettem vissza a mezőgazdasági munkáskérdést. Egyik az, hogy a felsőbb néprétegekkel való érintkezés következtében a munkások „standard of life“-je, okvetetlen kielégítést követelő szükségletei hihetetlenül emelkedtek; a másik pedig az, hogy a folytonosan terjedő kultúra tudatára emelte a munkást munkája értékének, úgy hogy azt kellőképpen megbecsülni képes. Nem a szocializmust és a szocialista izgatást kell itt okolnunk, mert a népet ettől az áramlattól elzárni ép oly kevéssé lehet, mint lehetett a nyugoti népnek; hanem igenis el kell ismernünk, hogy a munkásnak szükségleteit kellően fedezni. munkájáért illő bért követelni joga van. Mivel pedig szükségletei növekedtek, több fizetést óhajt, hogy azokat ki is elégíthesse. Azonkívül kifejlődött benne egy bizonyos faja az önértetnek, melyet talán nem helytelenül nevezek

„munkásönérzet“-nek, mely szerint ő munkáját megbecsüli és melyhez fizetését méri. Mivel pedig e két körülményt a gyárparban régen tekintetbe veszik, vagy leteszi a kaszát, a kapát és elmegy gyári munkásnak és előáll a mezőgazdasági munkáshiány; vagy igyekszik változott gondolkodásához mértén megváltoztatni gazdasági helyzetét a mezőgazdaságban, s akkor előáll az a kérdés, melyre a csendőrszuronyok adnak feleletet. Ezek a mezőgazdasági munkáskérdés okai és kiindulópontjai, s a kivándorlás, a munkásoknak a városokba való özönlése mind csak természetesen okozatai ez okoknak.

De ha így áll a dolog, hogy lehet akkor a kérdést megoldani? Semmi esetre sem a kivándorlás megszüntetésével, (melynek különben óriási gazdasági jelentőségét elvitatni nem akarom) sem az önálló vámterülettel s a magyar gyárpar fejlesztésével, mert ezek mellett fizethetnek gazdáink olyan béreket, hogy nem a munkások, hanem ők halnak éhen. Hanem azzal az egyszerű mondással: hogy ha nem megy a hegy Mahomedhez, akkor Mahomed megy a hegyhez. Ha nem alkalmazkodnak a munkások a régi viszonyokhoz, alkalmazkodjanak a gazdák az újakhoz. Utalok két példára. Egyik Kina, hol a gazdálkodás rendkívül fejlett,

T Á R C A.

VÁGYÓDÁS.

Forrón süt le a nap:
Elhervadt a rózsá,
Szép, gyöngye szirmai
Lepergték róla.
Vágy égeti szívem!
Szomjazik az ajkam,
Gyere! egy-két csókkal
Segíts édes rajtam!

Szomjazó rózsának
Jól esik a harmat,
Ajkamnak, ha reá
Csókjaid hullanak;
Emésztő vágy tüze
Égeti a lelkem,
Enyhülést találnék
Hófehér kedleden.

Oly hü vagyok hozzád,
Mint a nap az éghez,

Mint a kék nefelejts
A patak tükréhez;
Mint a síró gerle,
Mint hozzám az álom,
Mint párjához senki
Más e nagy világon.

Meghallgatom szived
Minden dobbanását;
Betöltöm a lelked
Minden titkos vágyát.
Várlak édes várlak!
Éjjel, nappal vágyom — —
Ugy-e eljössz hozzám
Aranyos kis párom.

Millig Gyula.

Tomory úr.

Ugy van az bizony kérem, ha az ember keresztül megy a negyvenen, vagy negyvenötön, nagyon, de nagyon sokat veszít ifjúkori idealizmusából, vidám bohémiájából, s kezd komolyan gondolkozni a már őszbe csavarodó koponyá. Körülbelül olyan az élete az

ilyen öreg fickónak, mint annak a vén ordasnak, amelyik már nem tud fiatal csikas társaival versenyt nyargalni, hát itt is ott is harapnak rajta egyet, minek lábatlankodik közöttük.

Az ilyen megkopott vén farkas félre áll az utból, s bizonyos iróniával mosolyog le szilaj tüzesvérű társaira, magában pedig körülbelül a következőket dörmögi: Csak fussatok ti bohó gyerekek, csak rohanjatok a gyönyörök felé; de ha majd megcsömörlik a gyomrotok, s lehul a szárnyatok, hát növényi eledeleket, hidegvizgyógyintézetet, meg Kneippkurát fogok ajánlani nektek.

Az életnek körülbelül ebbe a stádiumba lépett Tomory Lajos, aki — melleleg megjegyezve — ezer jó magyar holdnak volt a tulajdonosa. Ő róla szól ez a fentebbi kicikornyázott hasonlat is.

Hát bizony kérem, meg is kopaszodott, meg is deresedett egy kicsit ókelme, mikor eszébe jutott, hogy talán jó volna hazamenni gazdálkodni.

— Gazdálkodni, kint a pusztán élni, mily felséges gondolat. Kirántani magát a tespedésből, a testet-lelket ölü léhaságokból. Ujból megedzeni elernyed inait, helyreállítani megrongcsolt egészségét kint a szabad levegőn. Fürödni esőben, szélben, napsugár-

Üzletem teljesen átalakítottam és megnagyobbítva dusan felszereltem a legdivatosabb ujdonságokkal. Kérve a n. é. közönséget azok megtekintésére.

Telefonszám 114. — Telefonszám 114.

Teljes tisztelettel:

EISLER KÁROLY

cipő és divatáru kereskedő NYIREGYHÁZÁN.

belterjes. A belterjes gazdaságot pedig a mesés olcsón dolgozó kulik segítségével érik el. A másik Anglia, hol egész Európában a legfejlettebb gazdálkodási módszert találhatjuk. Itt mint iparállamban a munkás rendkívül drága, tehát a gazdák függetlenítik magukat a munkásoktól, gépekkel dolgoznak, s a mezőgazdasági munkások számát a minimumra redukálják. Mi most állítólag a mezőgazda államból az iparállam stádiumába megyünk át. Ha igen, úgy az átmenetet kövessék a gazdák is, haladjanak az angol példa után, igyekezzenek kasza, kapa helyett aratógépet-gőzekét használni, hogy minél kevesebb emberi munkát vegyenek igénybe. Mert erőszakkal úgy sem fogják munkára kényszeríteni a munkásokat, sem az országban tarthatni. Egyetlen törvény van: Pénz beszél, s ama bizonyos ugat! Ennek hódol ma az egész világ. Ha a magyar mezőgazdaságot gépezetre rendezik be, úgy belterjesebb lesz a gazdálkodás, nagyobb a föld hozadéka; emellett a munkások száma kevesebb, tehát fizetésük emelkedhetik, s a mezőgazdasági munkás anyagi helyzete azonos lehet a gépipari munkáséval. A fejlettebb mezőgazdaság biztos alapja lesz a magyar nagyipar fejlődésének, az ipar fejlődésének pedig mindig természetes következménye a munkások helyzetének javulása. S ime a pénz beszélni fog! Ha megfizetjük, megbecsüljük a munkát, ha a munkás anyagi jólétre jut, nem lesz kivándorlás, nem lesz oka munkáshiánytól való félelemre.

Mai viszonyok között természetesen a gazda helyzete kétségbeesítő. Nagy bért fizet, földje keveset hoz, s a munkásai is szorongatják. Elégedetlensége jogos, de kétségbeesése semmiesetre. Van egy latin közmondás: Tempore mutantur et nos mutamur cum illis! És ennek igaz-

ságát el kell ismernünk. Alkalmazkodjunk az idők járásához addig, míg a még szomorubb tapasztalatok nem kényszerítnek rá.

n. — a.

Mezőgazdasági és ipari munkások.

Írta s a hitelszövetkezeteknek 1907. június 26 án, Sóstón tartott gyűlésén felolvasta: Gróf Majláth József.

(Folytatás és vége.)

A szocialista izgatás nagymértékben elősegíti a kivándorlási ügyvédek gyászos munkáját. Az izgatásnak nincs is más célja mint a munkásokat elégedetlenné tenni s a munkás, a ki földnélkül, állandó lakhely nélkül, elszigetelt társadalmi helyzetében amugy sem ragaszkodik úgy hazájához, mint a hazának más fia, könnyen hajlik az izgatásra. Az elégedetlenségnek pedig egyik leggyakoribb megnyilvánulása, hogy a mezőgazdasági munkás, a mint csak teheti kivándorol.

De az a melyreható különbség, a mely az ipari és mezőgazdasági munkások között kétségtelenül fenáll, e téren is érezteti hatását. Az iparban a munkátalanság és a szabad verseny visszaélései teremtették meg a szocializmust. A munkásság szükségét érezte a szervezkedésnek, hogy a munkaadóval szemben megállhassa helyét és fokozatosan javíthassa a helyzetét. Ezenkívül az ipari munkások, legalább az egy iparágához tartozók egyforma körülmények között élnek és azonos a törekvésük is, tudniillik, hogy minél nagyobb munkabért csikarjanak ki munkaadóiktól. A szervezetben rejlő erő révén vezéreik a politikai téren is szerephez juthatnak, de ez csak mellékes következmény. A fő az, hogy az ipari munkásnak a saját érdekében csatlakoznia kell a szervezethez még akkor is, ha nem azonosítja magát a szocializmus ábrándos és megvalósíthatatlan politikai törekvéseivel. Az ipari munkások egyébként a szocialista államban sem látnak mást, mint oly gazdasági szervezetet a mely módot nyújt nekik arra, hogy kevesebb munkával kedvezőbb kielégíthetik szükségleteiket. De fődolog mégis az, hogy látják a szervezkedés gyakorlati eredményeit, anyagi és erkölcsi helyzetük fokozatos és állandó javulásában. Az a körülmény pedig, hogy a vál-

alat, a melynél dolgoznak, egyéni, vagy köz-
tulajdonban van-e, reájuk nézve alig van be-
folyással és így minthogy nekik maguknak
vagyonuk nincs, szívesen belenyugodnak abba
a gondolatba, hogy pártjuk politikai törekvé-
seinek végső célja az egyéni tulajdon meg-
szüntetése.

A mezőgazdasági munkásoknál más a helyzet, bár a kiinduló pont sok tekintetben azonos. A mezőgazdasági munkásoknál is a szükségletek emelkedése következtében a jobb megélhetés után való vágy és a szociális helyzet javítására való törekvés az, a mi őket a szociáldemokrácia ölébe hajtja. De nálunk e célok elérésének csak egy eszköze a munkabérek emelkedése, mert a mezőgazdasági munkások legfőbb törekvése a külföldi és belföldi írók egybehangzó véleménye, valamint a magam sok éven át szerzett tapasztalataim szerint is a földszerzés vágya. Bárminő kis földbirtok, a melynek megszerzhetősége ma még lehetetlenségnek tűnik fel a kormányzati hatalom és társadalom által csaknem elhanyagolt mezőgazdasági munkás előtt, felemeli őt azok körébe, a kiktől ezidőszert áthidalhatatlan ür választja még el és a kik sok helyen teljesen megokolatlan göggel és megvetéssel tekintenek le reájuk. A mezőgazdasági munkásság elé tehát odaállítani a szocialista államot, mint kívánatos végső célt, az egyéni tulajdon megdöntésével egyenlő volna azzal, mint örökre elfordítani őket a szocializmustól.

De a szocialista vezérek ismerik a népet és óvakodnak ezt megtenni. (A mint Grunenberg mondja). A szociáldemokrata izgatás ügyesen tudja leleplezni a fenálló társadalom gyengeségeit a nélkül, hogy a munkásokat téves tanának utolsó következményeivel is megismertetné, azok pedig, a kiknek a néppel törődnie kellett volna, három évtizedig ügyet sem vettek rá. És mi sem jellemzi jobban a szocialista izgatás erkölcsi tartalmát, mint az a tény, hogy a párt, a mely az egyéni tulajdon megdöntését legfőbb elvéül írja zászlajára, a földosztás révén földet, tehát egyéni tulajdont ígér azoknak a kiknek nincs s a kiket csakis így tud a maga céljaira megszerezni és felhasználni. De jellemző az is, hogy (ismét Grunenberg szavait idézve) magok a munkások is megvannak győződve arról, hogy minden sokkal rosszabb lenne, ha a szociáldemokraták jutnának győzelemre s az a körülmény, hogy a szocialista párthoz csatlakoznak a legtöbb

ban. Gyönyörködni ezer meg ezer nyíló mezei virágban, pacsirta dalában. Nézni a nap keltét, és lenyugtát. Hallgatni a távoli estharangszót és a hazatérő nyájak méla kolompolását. Végigtekinteni a rónán, hol a smaragdöld vetés hullámozik, ha egy kis szellő meg-meglebben felette. Mindezek oly gyönyörűségek, melyek feledtetik a vidám tivornyákat, búzásán kárpótolnak holmi könnyű hódításokért, olcsó kalandokért, s ami fő: kijózanítják az embert az eszeveszett dorbézolásokból, amelyek majdnem mindig életuntességgel végződnek — ez pedig a legutolsó állomás; ilyenféleképen gondolkozott a vén legény magában.

— A pusztá, a pusztá — most már hangosan beszélgetett — mily megnyugtató és elbűvölő lesz a maga egyszerűségével, mégis annyi mindenféle csodás szépségével ezután a sívár, zajos nagyvárosi élet után, ahol oly temérdek a selyem papirosba burkolt undorító hazudozás, a cifra rongyokba takaródzó nyomoruság, a testtel és lélekkel való utálatos kereskedés, a női erénynek és férfiúi tisztességnek folytonos kísértése, az érzéki gyönyöröknek egész a fürtelemig való hajhászása, az irigység, a kajánság, a lopás, a csalás és a többi szemétre való piszkosságoknak még egész sorozata. Hohó! öreg, mordul fel egyszerre, fölcaphatnál, hallod, novella-írónak is, hogyha már ilyen szkeptikus lettél. Eh mit! bánom is én — itt egyet rántott a válán, — felölem a világ akár fel is fordul-

hat, megyek haza törökbúzárt művelni punktum.

Vette kalapját és felöltőjét, s gyorsan távozott a kávéházból. Lakására érkeve parancsot adott az inasának, hogy amennyire csak lehet, siessen a csomagolással, mert a délután három órakor induló vonattal utaznak hazafelé. Jancsi bizony nagyot nézett, hogyne — hisz már tíz esztendeje, hogy nem voltak otthon.

E parancs kiadása után szinte megkönnyebbülve ment ebédelni. Szándékáról persze nem szólt senkinek sem, mert félt, hogy lebeszélük. Még egy kissé gyengének érezte magát előbbi elhatározásával szemben. Mivel még az ebéd messze volt, sétálni és gondolkodni kezdett.

— Haza megyek, de mit fogok otthon csinálni? én-én, aki ugyszólván egész ifju életemet csak oktalanul és haszontalanul pocskoltam el. Én, aki idáig egy csöppet sem voltam praktikus ember, hogyan fogjak hozzá a gazdálkodáshoz? Úgy hiszem, fából vas-
karika sohasem lesz. Nem nekem való az. Hozzá vagyok már ugyancsak szokva a kávéházi füstös kormos levegőhöz, az pedig ott nagyon fog hiányozni nekem. Hát a jó barátok, a biliárd, a kártya, a cigány, a no meg a — nő, hol lesz az ott a pusztán, hm? Eh! dehogyan megyek, dehogyan megyek, hisz odakint megenne a rozsdá unalmamban. Itt maradok, punktum.

Miután így felbízta magát, bement ebédelni. Ebéd után rendes szokása szerint

átment a kávéházba, hogy a feketéjét elköltse. Még jóformán helyet sem foglalt, midőn a pénztárnál ülő dúskelű hölgy — igaz, hogy fene szép szemei voltak — a legyezőjével inte neki, s diszkrétan a fülébe sugta, hogy csupán az ő kedvéért szakított a kis báróval, itt van a lakásának a kulcsa, bármikor fölkeresheti.

Tomory nem szólt semmit, csak egy jelentőségteljeset hunyorított. Megitta kávéját, aztán valami új bolondos kuplét füttyörészve indult hazafelé. De amint kilépett az utcára, eszébe jutott délelőtti elhatározása, valami csunya szemrehányást érzett. S az a kis kulcs a zsebében kezdett mindig nehezebb és nehezebb lenni.

— Ejh-ejh! hogy én ilyen ingatag ember vagyok. Nem is csuda különben, hiszen a könnyelműségek forgatagában éltem mindig. Lám-lám, hiszen azt is tudhatnám, hogy csak azért van ez a kulcs a zsebemben, hogy az, aki adta, holmi rongyos tíz-húsz forintosért hozzám dörzsölődhessek és szerelmet hazudjon nekem.

Épen akkor vittek arra egy kocsiszeremetet, hirtelen zsebébe nyult „eredj te is a többi közzé”, e szavakkal a lábába dobta a kulcsot.

Nagyot sóhajtott, mintha egy óriási súly szakadt volna le a melléről...

... És dicséretére legyen mondva: hazautazott.

Bercsényi Pál.

Telefon sz. 129.

Ruhadiszek és napernyők

Telefon sz. 129.

a legnagyobb választékban kaphatók

All máxanotelt

Kohn Ignácz divat- és rövidlátó üzletében Nyiregyháza.

esetben nem jelent mást, mint annak kifejezése, hogy az uralkodó kormány nincsenek megelégedve.

Egy más alkalommal tartott felolvasásomban (a mezőgazdasági munkáskérdés), részletesen kifejtettem, hogy a szocialista párt ugynevezett aktuális követelése, a melyeknek megvalósítására a párt még az ugynevezett osztályállam megdöntése előtt törekszik, mind olyanok, a melyek kizárólag az ipari munkás-ság érdekeit szolgálják és semmiképpen sem illenek a mezőgazdasági munkásokra. Az a patriarkális viszony, a mely az ipari munkások és a nagyiparos vállalkozó között el sem képzelhető, még sok helyen fennáll a mezőgazdasági munkások és munkaadók között, különösen ott, a hol nagybirtokos vagy közép-birtokos áll a munkásokkal szemben. Bár a modern idők nemileg megrontották a jóviszonyt, a nemzedékről-nemzedékre átöröklődött köteleket még sem tudták teljesen szétszakítani. A gazdák sokkal jobban rá vannak szorulva munkásaikra, mint a nagyiparos vállalkozók s ez a körülmény is kétségtelenül különbözővé teszi a kétféle munkások és munkaadók között fennálló viszonyt. Künn a szabad ég alatt végzett munka is más, nem az, a melyet az ipari munkások a gyárak rossz levegőjében végeznek. A munkaidő egységes szabályozásának lehetetlen voltát maguk a mezőgazdasági munkások is belátják és nagyon jól tudják, hogy saját érdekük is azt kívánja, hogy a nyáron át, különösen pedig a legnagyobb munka idején többet dolgozzanak mint télen. Az iparban a munkás télen-nyáron fülledt egészségtelen gyártelepen végzi munkáját s így a humanitás, de a munkás egészségének érdeke is megköveteli, hogy a munkaidő maximuma meglegyen határozva és bizonyos mértékig mindig jogosultnak kell elismerni az ipari munkásoknak azt a törekvésüket, hogy a munkaidő leszállítását elérjék. Ugyancsak a humanitás de egyúttal a jövő nemzedék érdeke, tehát eminentur gazdasági és szociális érdek követeli az iparban a női és gyermek munka korlátozását, mert az ipari munkák tulnyomó része olyan természetű, hogy a nőkre és gyermekekre nemzedékre kiható károsatást gyakorol. A mezőgazdaságban ellenben nincsen meg a női és gyermekmunka kihasználásának ez a veszedelem, joggal követelhetjük a mezőgazdaság-gazdaságban is, hogy a munkásnak megfelelő lakásról gondoskodás történjék, de közel fekvő, hogy az ipari munkásoknál a lakáskérdésnek is sokkal nagyobb fontossága van, mert az ipari munkás munkaidejét egészségtelen levegőben tölti és a nagyvárosokban, ha számára megfelelő lakásról nem gondolunk, otthona is rendszerint épp oly egészségtelen mint munka helye. A bérfizetés módja tekintetében is lényeges különbségek vannak az ipari és mezőgazdasági munkások között. Az ipari munkásoknál ki van zárva, hogy munkájuk egyenértékének csak kis részét is az általuk előállított iparcikkekben kapják meg.

A mezőgazdasági munkás ellenben oly terményeket állít elő, a melyekre neki magának is szüksége van és a melyeket egyébként csak drágán szerezhetne meg.

Nagyon igaz van tehát Frankensteinnek és Grunnenbergnek, a kik hangoztatják, hogy a pénzgazdálkodás előtérbe nyomulának káros hatása volt a mezőgazdaságban.

Az szüntette meg a régi patriarkális viszonyt a munkás és a munkaadó között, azzal, hogy az érdekközösség helyébe érdekellentétet állított.

S a legmodernebb irók is készpénz és természetbeli bér megfelelő keveréket ajánlják éppen az érdekközösség fentartása érdekében.

A szocialdemokrata izgatás tudatosan nem veszi figyelembe ezeket a fontos különbségeket, a mikor a mezőgazdaságban is a munkaidő egységes szabályozását és kizárólag pénzben történő bérfizetést követeli. Ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy a szocialista

izgatásnak nem az a célja, hogy a munkás anyagi helyzetét javítsa, hanem hogy érdekellentétet támasztva a munkás és a munkaadó között elégedetlenné tegye a munkásokat. Goltz szerint a szocialista izgatás legfőbb célja, hogy a munkásokat a munkaadók és a fenálló társadalmi rend ellen lázítsa.

Ezért a létező vagy csak állítólagos bajokat és hiányokat a legfeketébb színekre festi előtte és lehetőleg tulozza s miattuk a munkaadókat és az állami intézményeket okozza.

A munkás helyzetének javítását vagy egyenesen akadályozza, vagy mint jelentéktelent lekicsinyli.

A szocialdemokrácia kolomposai jól tudják, hogy a munkás helyzetének javítása örömet, megelégedést szül, az elégedetlenséget csökkenti, így izgatásuk terét szűkíti és eredményét nagyon meggyöngíti.

Nagyon fontos Goltz-nak az a kijelentése is, hogy mivel a mezőgazdaság és annak művelői alkotják a legerősebb bástyákat az állami és társadalmi rend felforgatása ellen, a mezőgazdaság minden kára határozott nyereség a szocialdemokrácia ügyeire nézve. Ezért törekednek arra, hogy a mezőgazdasági munkásokat teljesíthetetlen, mert érdekük ellen való, követelésekkel munkaadók ellen lázítsák, a kivándorlásra lázítsák és ezzel a mezőgazdaságot válságba sodorják.

S vajjon lehet-e más céljuk? Remélhetik-e, hogy a mezőgazdasági munkásokat úgy, miként az ipari munkásoknál sikerült nagy szervezetekben tudjuk tömöríteni, részben azért, hogy ily módon a mezőgazdasági munkások helyzetét megjavítsák, részben pedig azért, hogy bennök politikai törekvéseik számára támaszt és szövetségeseiket találjanak? Katz németországi tapasztalatairól írva, azt mondja, hogy a mezőgazdasági munkások iparszerű szervezeteit még akkor is lehetlenségnek tartja, ha nem lennének jogi korlátai a szervezkedésnek, oly korlátjai, a melyekhez Németországban tudvalevően még most is határozottan ragaszkodnak, mikor pedig az ipari munkások szakszervezeteit jogi személyiségként elismerni készülnek.

Az ipari munkások egész életükben munkások maradnak és mozgalmuk és szervezkedésük éppen akkor kezdődött, a mikor a gyár-ipar kifejlődése ezt kétségtelenné tette. De a mezőgazdasági munkásoknál éppen a tehetségesebbek más életnem után néznek a nem maradnak meg mezőgazdasági munkásoknak.

A testületi szervezetekhez tartozik továbbá, miként Katz kifejti, a munkások nagyobb tömegeire nézve a munka feltételek egyenlősége.

De minél határozottabban lesz a mezőgazdasági munka a nagy üzemekben időszakos iparrá, annál inkább elő áll a munkaerők között bizonyos különválás, megkülönböztetése a különösebben minősítettnek az egészen iskolázatlan mezőgazdasági munkásoktól, míg az iparban a munkások nagy tömegei között sem minősítés szempontból, sem más tekintetben különbség nincsen. Tehát mindazok a feltételek, a melyet az iparban a munkások gazdasági szervezeteinek alapjául szolgálnak, teljesen hiányzanak a mezőgazdaságban.

Joggal elmondhatjuk tehát, hogy a szocialista izgatás a mezőgazdasági munkások között a munkások és munkaadók, de a nemzet szempontjából is nagy veszedelmet jelent. Az izgatásnak egyik következménye a kivándorlás és a vidéki munkaerőnek elvonása, ma már oly mértékű, hogy az egész nemzetgazdaságra végzetes eredményü lehet. Mert romlásba dönti az államfőntartó birtokos elemet és a kivándorlásra csábítja a mezői munkásokat. Egyenesen állami érdek követeli tehát a szocialista izgatás lehető korlátozását.

De ez csak egyik, nagyon tökéletlen eszköze a létező bajok orvoslásának. Gyökeresen a bajt csak úgy lehet megszüntetni, ha alap okait orvosolják. Azt mondtuk, hogy a mun-

kások elégtelenségének és ez elégtelenség minden következményének fő oka 3 dologban rejlik: gazdasági helyzetük bizonytalanságában, a birtokban való részesülés hiányában és elszigetelt társadalmi helyzetükben.

Ezen a három bajon kell tehát segíteni, ha azt akarjuk hogy a mezőgazdasági munkáskérdést megoldjuk. Ez azonban a társadalom mellett szükségessé teszi az államhatalom közreműködését is. A mezőgazdasági munkások gazdasági helyzetének bizonytalanságát hivatva vannak enyhíteni azok a szocialis intézkedések, a melyeket a mezőgazdasági munkások érdekében magam is több mint egy éve sürgetek. Egyet mást sikerült elérni, de ez még mindig nem elég. Örömmel üdvözlöm ezért a cseléd-törvényt is, mert ez a törvény a legujabb időből való más gazdasági törvényünket hasonlóan, azon az elven alapul, hogy munkaadó és cseléd közt az utóbbi a gyengébb fel, a kit tehát az államhatalomnak meg kell oltalmazni. A mezőgazdasági munkások gazdasági helyzetének bizonytalanságát enyhíteni lehet azzal is, hogy a télen át gondoskodunk foglalkoztatásukról.

A másik eszköz a melynek mindenütt a legnagyobb fontosságot tulajdonítják, a mezőgazdasági munkásnak földbirtokban való részesítése. A külföldi szakírok csaknek valamennyien megegyeznek abban, hogy ebben rejlik a mezőgazdasági munkáskérdés megoldása. Egy darab földet kell juttatni a munkásnak, mely az övé legyen, mely e hazához vonza s a mely érdekközösségbe hozza munkájával s hazájával. A mikor a modern felfogás szerint az állam az ipari munkások szervezeteit jogi személyiséggé készíti elismerni, az a szempont ve-teti a törvényhozásokat, hogy az érdekközösséget az ipari munkás és szakszervezetek közt jogi alapokra fektesse. A szakszervezet, mint ilyen a tagok befizetéséből gyűjthet vagyont a melynek minden egyes munkás részese. Ez a kövös vagyon lesz idővel az a kötelék, a melyet az ipari munkást a kivándorlástól visszatartja s a szakverseny felelősségének törvénybe iktatása a munkások szerződésességéig visszafogja tartani a munkást attól, hogy vállalt kötelezettségeinek ne tegyen eleget. Ugyanazon célt szolgálja a mezőgazdasági munkásoknál a földbirtok. Ott, a hol ez időszert meg nem volna keresztülvihető, hogy a mezőgazdasági munkásnak önálló földbirtok szerzését tegyék lehetővé, előnyös megoldásnak látszik átmenet gyanánt a feles föld átengedése is, mert ez a mezőgazdasági munkásság önállósághoz juttatja s lehetővé teszi neki az állattartást és a vagyoni gyarapodást, mind oly tényezők, a melyek alkalmasak arra, hogy a mezőgazdasági munkásokat a kivándorlástól visszatartsák. A munkás csakis földbirtokkal nyer hazát, mert a földbirtok leköti s a köteléket, a melyet közte és a haza közt a földbirtok nyújt nem szakíthatja szét bármely pillanatban.

És ha a földbirtokot adunk a mezőgazdasági munkásnak, megoldottuk a harmadik kérdést, mert ezzel megvalósul a társadalmi elszigeteltség is elesvén a korlát, a mely őt ez idő szerint a birtokos gazdától elválasztja.

De immár sürgősen hozzá kell fognunk a munkához, mert a veszedelem körünkre ég. Ne feledjük, hogy a magyar mezőgazdaság veszedelme egyúttal a magyarság veszedelme is. Ily veszedelmek elhárítása pedig a nemzeti politika elsőrendű feladata.

Munkáslakások.

A múlt évben több mint kétszáz ezer ember vándorolt ki Amerikába és mit tettünk ennek a veszedelmes betegségnek a gyógyítására! Jajveszékölünk, kétségbeesünk, de komoly akciót nem fejtünk ki. Igaz ugyan, hogy egyike a legveszedelmesebb problémáink, de a kérdés megoldásának nehézsége indokoltá teszi, hogy mennél többen foglalkozzanak vele.

Napernyők leszállított árban

kaphatók Stern Sándor
uri, női-divat üzletében
Nyiregyháza Pazonyi-u. 2.

Ha az óriási kivándorlást korlátozni akarjuk, úgy a munkások helyzetével, egészségügyi viszonyaival, szellemi fejlődésének feltételeivel és mindennek előtt a lakás kérdésével foglalkoznunk kell.

A munkásügynek egyik legégetőbb kérdése a munkáslakások kérdése; különösen fontos ez nagyobb városokban, hol sok a gyártelep. Mit tapasztalunk ilyen nagy városokban? Azt, hogy a munkások nagy része sötét, egészségtelen pincelakásokban lakik, igen sok lakó ágyrajókat tart, egy szobában húszan s még többet meghálnak.

Hogy az állapot az egészségre káros, hogy az erkölcsi viszonyokra bomlasztólag hat, hogy a korcsmajarást előmozdítja, azt kétségbe vonni nem lehet.

Egy szellemes író megjegyezte, hogy Budapesten van aránylag a világon a legtöbb s legfényesebb kávéház s hogy ez Budapest szegénységének lehangosabb bizonyítványa, legtöbb ember azért megy a kávéházba szerinte, hogy néhány krajcárért jól fűtött s fényesen berendezett teremben legyen s hogy az otthon nyomorúságát elfeledje.

Még sokkal inkább lehet mondani a munkásokról, hogy az otthon nyomorúsága, nagy hiánya üzi őket a korcsmába.

Az állam és társadalomnak sürgős feladata az, hogy jó és olcsó munkáslakásokat létesítsen vagy még inkább, hogy a munkások ez irányú törekvéseit hathatósan anyagi előnyök nyújtásával s különösen adó kedvezményekkel támogassa.

Részemről legcélszerűbbnek tartom, ha a munkások szövetségeket alkotnak munkáslakások létesítése végett, a társulás fokozza erejüket, emeli önérzetüket, s kölcsönös közreműködés azt eredményezi, hogy a munkáslakások rendeltetésüknek megfelelnek s hogy az előállítási költség nem lesz túl magas. A munkáslakásokat legalább 20 évi adómentességben kellene részesíteni s a házat végrehajtás alá nem vonhatónak kimondani; az ilyen építkezéseket az államnak, társadalomnak pénzbeli segítséggel is elő kellene mozdítani. Ez produktív szomszédos befektetés volna, a munkások százait, ezreit lekötne meghódítaná az anyaföld, a haza részére.

Vajjon ha a munkás az államról csak akkor vesz tudomást, midőn tőle vér és pénz-adót követel, vagy midőn az állami és társadalmi renddel összeütköztetve az állam vaskezeit, büntető szigorát érezteti vele, vajjon lehet-e csodálkozni, hogy a munkás az állam iránt szeretettel nem viselkedik?

Ha azt akarjuk, hogy a munkások a hazának lelkes, hű fiaii legyenek s hogy annak intézményeit megkedveljék s hogy azokért a legnagyobb áldozatokra is készek legyenek, úgy szükséges arról gondoskodni, hogy minden szorgalmas jóra való munkás az állam és társadalom segítő kezét érezze s hogy különösen egészséges munkáslakásokhoz kedvező fizetési feltételek mellett jusson.

Nem lehet eléggé hangsúlyoznunk, hogy első sorban maguknak az érdekelt munkásoknak a szövetkezésére, tevékeny közreműködésére van szükség, csak másodsorban kell hogy az állam és társadalom karolja fel az eszmét. Azok, a kik a jelen és utókor háláját ki akarják érdemelni, alapítványok tételével előmozdítják olcsó munkáslakások létesítését és ezáltal az égető munkás-kérdés békés megoldását előmozdítva a fennálló társadalmi rend oszlopainak megerősítését is elérhetik.

Dr. Zinner Samu.

Nyiregyházi fürdőárok.

(Érvényes 1907. júl. 15-től).

I. *Sóstó fürdő*: Kádfürdő I. oszt. 1 kor., II. oszt. 80 fill., III. oszt. 60 fill. Hidegledőrszülés 60 fill. Lepadó 20 fill. Szappan 6 fill. 12 drb jegyet tartalmazó füzetet az egységár tizszereséért árusítanak.

II. *Városi gőz- és kádfürdő*: Kádfürdő I. oszt. 80 fill. II. oszt. 40 fill. Pokrócozás 1 kor. Hidegledőrszülés 60 fill. Zuhany 40 fill. Lepadó 20 fill. Szappan 6 fill. 12 drb jegyet tartalmazó füzet vétel ára, az egységár tizszerese. A gőz- és kádfürdő használatára jogosító éves bérletjegyet 32 koronáért lehet váltani. A gőzfürdő árai: Férfiak részére dél-

előtt (kedd és péntek kivételével) 1 kor. csütörtök és vasárnap délután 60 fill. Nők részére péntek délelőtt 1 kor., kedden délután 80 fill., péntek és hétfőn délután 60 fill. 14 éven aluliak félárat fizetnek.

III. *Uszoda*: Idényjegy felnőtteknek 12 kor., gyermekeknek 10 kor. Egyszeri fürdés 40 fill., gyermekeknek 30 fill. 10 drb jegyet tartalmazó füzet ára felnőtteknek 3 K 60 fill., gyermekeknek 2 K 60 fill. Lepadó 14 fill. Férfiak használhatják reggel 6-tól 9-ig, délután 2-től 8-ig. Nők részére nyitva d. e. 9-től 12-ig.

IV. *Izr. fürdő* kádankint 40 fill.

Pénteki levél.

Biciklisták.

Hallom mesélni régiebb időről, hogy hajdan a posta olyan nagy ur volt, a kinek földjei voltak (a delizsánc lovak részére) a miknek ma is póstakert a neve azokban a falukban. Aztán, hogy a póstakocsi maga is akkora ur vala, hogy ha mindjárt egy rozoga paraszttaligát húzott valami kiálló bordáju gebe, azonban póstakürtbe fujván a kocsislegénye, hát esze nélkül tért ki előlle a négylovas batár.

Ez a póstavilág elején volt, a mikor ilyen nagy megtiszteltetésben tulajdonképpen nem az a rossz gebe, nem a póstakocsi, hanem az m. kir. jelző részesült. És az elől tért ki ur és paraszt, beteghez futó orvos vagy méltóságos aranykulcsos vitéz ur.

Hát ennek a régen volt dolognak némi képe van még ma is, nem ugyan a póstakocsi körül, a kik bizony kitérnek, okosodván a kocsisok még a porban játszó gyermek elől is. Mert hát meggondolják erősen a dolgot, hogy jog ide, jog oda, ha összeütközik két szekér egymással, bizony török a szekérrud a jogosan uton haladónál is, meg a kitérésre kötelezettnél is. Hát a póstakürtöt már nem kell mondom figyelni, hogy mikor, hol melyik fordulónál hozza szembe ránk a m. kir. póstakocsit. Annál inkább kell azonban a biciklisekre.

Nem tudom, miféle egyletnek, rangnak, intézménynek, hatalomnak képviselői ezek a jó urak, a kik többnyire lakatos inasok. Tény azonban, hogy uton járni, a mint egyszer lehaladt az ember a kövezet utról, csak az ő becses engedelmükkel lehet.

Van az erdőben az ugynevezett bicikli ut. Hallottam róla beszélni sokszor. Sőt mutatták is, azonban egy vonalon. A szőlők erdőfelőli oldalán, vagyis hogy az erdőnek a szőlők alatti hársfasora alatt. Hát ilyen eszmarátok után aztán az én lassu járásu ember is kitalálja, hogy hol vagyok én köteles ügyelni, nehogy utjába kerüljek a nagyságos biciklista uraknak és urfiaknak. Hát, nehogy ellenkezésbe jöjjenek nemtudom melyik parlament által törvénybeiktatott kitérésre nemkötelezethaladhatási jogával a biciklistáknak, vigyázok is itt erősen, a füleimet nyulmódra forgatván előre hátra, honnan hallok csengetést vagy túlkölést. S nehogy valahogy valami hirtelen rány szakadt süket-séggel megakadályozva legyek kitérés kötelezettségem pontos teljesítésében, mentől kevesebbet járok az u. n. bicikli uton.

Azonban hát egyebütt sem járhatok. A tekintetes és hallod-e Peti biciklis urak ugyanis a bicikli utat kiterjesztik mindenféle gyalogutra, a hol általában ember jár. És csengetnek erről, csengetnek arról, ugrálhatok aztán sokszor közöttük jobbra, balra, az egyik jön a baloldalon, a másik a jobb oldalon, az egyik a házak alatt, a másik az utközepén, hát kérem, én csak nem ugrálhatok éppen a háztetőkön, azért mert én szegény gyalogjáró ember vagyok?

Igen nagyban ember fölkerem az arra hivatott, általam ismeretlen kilétű uri hatóságot, tessék megjelölni valamiképpen, hogy kövezzel el nem látott helyeken hol járhasson a gyalogember? Mert a milyen csufolódásnak vagyunk még a tetejébe kitéve a biciklisták részéről, vén süketnek stb. elnevezve, ha nem elég gyorsan ugrálunk a füttyökre, hát bizony én nem állok jól magamról, hogy valamelyik biciklis bácsit egyszer úgy feltalállok fordítani a gépjével együtt, hogy tudom isten elmegy a kedve a biciklizéstől.

HIREK.

Felhívás

a „Dalegyletet“ Egerbe kísérő közönséghez.

Az egri orsz. dalünnep közp. rendezőbizottsága a folyó évi ünnepek keretében két kirándulást tart. És pedig:

I. Augusztus hó 19-én egész napos kirándulást Parádra.

Parád kies fekvésű vas-timsós gyógyfürdő és hidegvíz-gyógyintézet a Mátra hegy-ség tövében.

Indulás különvonaton reggel 6 óra 45 perckor az egri vasuti állomásról, megállás nélkül Parádig. Ideérkezés reggel 8 óra 50 perckor. A parádi állomástól kocsikon (10—15 perc) a fürdőig. Podgyászok elhelyezése. Villásreggeli (borju pörkölt, 2 pohár sör, kenyér). Ezután kirándulás kocsikon a fürdőtől 7 kilométernyire fekvő üveggyutához, s a Csevice-forráshoz (kéne üveggyutához), megtekintése a gróf Károlyi-féle sasvári parknak. Innen vissza a fürdőhöz, megtekintése a fürdőhelynek és környékének. Délután 1 óra 30 perckor ebéd (leves, hal tartásmártással, pecsenye, tészta, sajt, kenyér, félliter bor, savanyuvíz). Ebéd után tennisz- vagy kugli játék. Indulás vissza 5 órakor különvonaton Füzesabonyig. Füzesabonyban csatlakozás Miskolc—Sátoraljaújhely felé este 7 óra 35 perckor.

Részvételi díj az egri vasuti állomástól oda és vissza (különvonat, parádi kocsik, étkezés, cigány és borra való beszámításával) személyenként 13 korona.

II. Augusztus hó 19-én délután Szarvaskőre.

Szarvaskő Egertől 12 kilométernyire fekvő regényes, svájci tájék, ahol most éppen az Eger-putnoki vasuti vonal kiépítése folyik, mely alkalommal a kiránduló közönségnek a modern technika vívmányai bemutatva lesznek, amelyek a vasutépítésnél (alagut furás stb.) alkalmazást nyernek.

Indulás kocsikon 2 órakor a Lyceum-térről. Megérkezés 3 órakor; megszemlélése gyalog a vasutépítési munkálatoknak; 5 órakor uzsonna (borjupörkölt, sonka, sült tészta, kenyér, gyümölcs, 2 pohár sör, félliter bor és szódavíz). Indulás Egerbe vissza legkésőbb 8 órakor a lakásokra.

Részvételi díj (kocsik, étkezés, cigány és borra való beszámításával) személyenként 10 korona. Kocsi nélkül 7 korona.

A tervezett két kirándulás elég tanulságos és élvezetes lesz, ennél fogva felhívom a „Nyiregyházi Dalegyletet“ Egerbe kísérő közönség minden egyes tagját, miszerint azok, kik egyik vagy másik kirándulásban részt óhajtanak venni, azok egy hét lefolyása alatt július hó 20-ig (legkésőbb) dr. Prok Gyula, dr. Szabó László egyetemi elnökknél, vagy alulirotnál a kirándulási díjak befizetésével jelentkezzenek.

Helyben, 1907. július hó 11-én.

Fazekas János,
egyleti titkár.

József főherceg Nyiregyházán. A népszerű főherceg kedden Miskolcra jöve városunkon keresztül ment automobiljával. Inkognitóját azonban megőrizte, úgy, hogy a nyiregyháziak csak akkor szereztek ittlétéről tudomást, amikor a Hajdumegyében folytatott hadgyakorlatokra megérkezett.

Athlétáink Debrecenben. A debreceni torna-egyesület e hó 7-én 40 éves fennállásának emlékére jubiláris versenyt rendezett, melyre az ország minden részéről tömegesen neveztek az athléták. E nagyszabású versenyen athlétáink megállták helyüket; amennyiben a súlydobó csapatjuk a II-ik lett; Kirhoffer Kálmán az egyéni súlydobásban II-ik s a diszkoszvetésben IV-ik, Kovács Dezső pedig az I. ang. mfdes síkfutásban III-ik lett s így összesen 8 érmet hoztak haza.

Nyilvános köszönet. A Szabolcs tekintetes szerkesztőségéhez N. N. aláírással az izr. nőegylet elnökségéhez való juttatás céljából küldött és a szegénygyermek részére fordítottat kívánt 20 azaz husz korona átvételét amidőn elismerem, — egyidejűleg a névtelen adakozónak egyesületem nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. Nyiregyháza, 1907.

július 11-én. Izr. nőegyleti elnök helyett: Führer Mihályné alelnök.

Névmagyarosítás. Rottman Leó visszi lakos vezetéknevét Dénesre magyarosította.

Gyászrovat. Nagy részvétet keltett az egész megyében Járeb József pénzügyi számvizsgálónak f. hó 10-én, 60 éves korában szívizélhűdés következtében bekövetkezett elhunyt. A folyó hó 11-én megtartott temetésén igen sokan vettek részt.

Általános megdöbbenéssel találkozott Kroó Jenőné szül. Zicherman Helénának f. hó 10-én vérmérgezés következtébeni elhalálása. Temetése nagy részvét mellett történt;

Maibaun Jenő 22 éves joghallgató, aki az újságírás terén is figyelmet érdemlő munkásságot fejtett ki. Budapesten hosszas szenvedés után szintén elhalt. Fiatalon a tüdővész ragadta ki szerető családjá köréből. Az elhunyt holttestét az atyja: Maibaun Mór haza hozatta és itt temettette el nagy részvét mellett.

Új hitelszövetkezet. Az orsz. központi hitelszövetkezet tagjaként városunkban megalakult a Nyiregyházi Ipartestületi Hitelszövetkezet. A 7 tagból álló igazgatóság elnökéül sikerült Balla Jenőt megnyerni. A felügyelő bizottságot 5, a hitelvizsgáló bizottságot 30 tagból alakították meg. Egy üzletrész 50 kor., melyet 20 fill. heti fizetéssel is lehet törleszteni. Kölcsönt ad az egyesület tagjainak betáblázásra, vagy jótállás mellett. Kezesként nem tagokat is elfogadnak. Segélyül az állam 10 ezer koronát, a központ 79 ezer koronát utalt ki az egyesületnek. Üzleti óráként, kedd, csütörtök és szombat délutánokat állapították meg és hivatalos helyiségük az ipartestület helyiségében van.

Felhívás a Tulipánszövetség — Magyar Védő Egyesület minden tagjához. Egyesületi működésünknek egyik leghatalmasabb eszközét a „Czimtár” közzétételében és minden tagtársunk részére való ingyenes működésében látjuk. Semmi sem tájékoztatja jobban tagtársainkat arról, hogy hazai iparunknak milyen termékei mily forrásokból szereshetők be, mint egy gondosan és nagy ellenőrzés mellett kiállított hivatalos „Czimtár”, amely a magyarországi összes ipari termelőket egyes beosztással és csoportosítással ösmerteti a fogyasztó nagyközönséggel. Egy ilyen „Czimtár”-nak ott kell lennie egyesületünk minden hazafiasan gondolkodó tagjának az asztalán, hogy szükségleteinek beszerzésénél minden egyes esetben ahhoz forduljon tájékozódás végett. A „Czimtár” ezen nagy jelentőségére való tekintettel egyesületünk központi igazgatósága elhatározta, hogy fáradságot és áldozatot nem kímélve, a nagymunkát még a f. nyarán kiadja közre bocsátja és minden egyes tagnak ingyen megküldi. A munka körülbelül 260 oldal terjedelmű s már legközelebb elhagyja a sajtót. Tartalmazni fogja az összes számottevő hazai ipartelepek címét és áruit. A cimtárban bármily iparcikk termelő helye a legkönnyebben felfalható, mert a beosztás igen ügyes. Tartalmazni fogja továbbá mindazon kereskedők névjegyzékét és áruinknak jegyzékét is akik egyesületünk védőtábláját megszerezték. Tekintettel azonban arra, hogy egyesületünk a munka kiadásával anyagi erejét meghaladó feladatot teljesített és a példányok csomagolásával szétküldésével és kézbesítésével járó tetemes költségekre fedeztünk nincs központi igazgatóságunk számít a tagtársaknak méltányos belátására és a vaskos kötetnek most érintett költségei fejében darabonként egy koronát számít fel a t. tagtársakkal szemben. Abban a meggyőződésben vagyunk hogy ezt a csekély összeget a munka nagy jelentősége és megbecsülhetetlen szolgálatai ellenében egy tagtársunk sem fogja kifogásolni, miért is felkérjük összes tagtársainkat, hogy a most jelzett egy korona költséget egyesületünk pénztárához (Tek. Török László egyesületi pénztáros Nyiregyháza) még a f. év július hó 20. napjáig beküldeni sziveskedjenek. Mindazoknak, akik ezen most kért egy koronát beküldik, a „Czimtár”-at minden további költség nélkül még a nyár folyamán meg fogja küldeni. Kérelmünket t. tagtársainknak hazafias jóindulatába és figyelmébe ajánlván Nyiregyháza, 1907. évi június hó 28-án. Hazafias üdvözléssel a Tulipánszövetség — Magyar Védő Egyesület

szabolcsmegyei osztálya: Gróf Vay Gábor, elnök Dr. Szabó László ügyvezető.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Borzsák Benőt a tiszalöki elemi iskolához tanítónak kinevezte.

Nekrológ. Id. Orbán Károlynak váratlanul bekövetkezett elhalálása élénk részvétet keltett. A nagyidőkre visszatérintő ember temetésén sokan vettek részt s ezzel is igyekeztek a nagyszámu rokonság fájdalmát enyhíteni. A rokonság által kiadott gyászjelentés így szól: Id. Orbán Károlyné szül. Markó Sarolta egy maga, mint gyermekei: Emma, férjével Csapkay Jenővel és gyermekei: Gyula, Géza, Ilona, György, Katalin és Juliskával, ifj. Orbán Károly, nejevel Maár Margittal s gyermekei: Margit, Lenke, Bertalan, Balázs, Márta, Ferencz és Sándorral, a nagyszámu rokonság nevében is fájdalommal jelenti a szerető férj, gondos apa, nagyapa s jó rokonnak id. Orbán Károlynak élete 83-ik, boldog házasságának 55-ik évében f. hó 8-án éjjeli 10 órakor végelegyengülésben való elhunytát. Szeretett halottunk földi maradványai folyó hó 10-én délután 5 órakor fog a Kossuth Lajos-utcai 11. sz. gyásházából az ág. h. ev. egyház szertartásai szerint a vasuti temetőben örök pihenőre tételni. Nyiregyháza, 1907. évi július hó 9-én. Adott legyen emléke!

A kisvasutak igazgatósága a közönség régi kívánságát teljesítette, a mikor e hó 10-én jegyfuzeteket bocsátott ki. Elejét vette ezzel a sóstói és más tulságosan igénybe vett pénztárnál való tolongásnak. A 10 jegyet tartalmazó fuzeteket az egységár tiszteletéért árusítják a Sóstón és a megyeháztéri állomáson.

Ami iparunkról. A Tulipán-szövetség Magyar Védőegyesület hivatalos lapja f. hó 5-iki számában beszámol a pécsi kiállításról. Örömmel olvassuk, hogy szabolcsmegyei iparosokról is elismeréssel nyilatkozik és többek között ezeket mondja: Feltűnést keltett Májerszky Barnabás (Nyiregyháza) viznyomásu olajsajtói. Általános érdeklődéssel találkozott Dokupil Gyula (Nyiregyháza) égetett butorai. Nagyon sok iparvállalata van azonban Szabolcsmegyének, amelynek készítményei nem csak a belföldi, hanem a külföldi gyártmányokkal is kiállja a versenyt és mégis érthetetlen okokból nem vett részt a kiállításon.

Halálozás. Nyiri János, a szabolcsmegyei gazdasági egyesület tb. elnöke Budapesten elhalt. A gyászeset általános részvétet keltett és előkelő rokonságra hozott gyászt. A család a következő jelentést adta ki: Nyiri György, özv. Bodnár Istvánné Nyiri Teréz, Nyiri Béla, özv. Galánffy Lajosné Nyiri Emma, Kálnay Lászlóné Nyiri Mariska, Sándor, János, Szikes Endréné Nyiri Juliska. Bertalan és Vilmos a maguk és családjuk, valamint összes rokonaik nevében mély fájdalommal tudtják, hogy forrón szeretett testvérük, édesatyjuk, illetve apósuk, nagyatyjuk és dédetyjuk *székelyi Nyiri János* a Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület tb. elnöke folyó hó 8-án délután 4 órakor, 83 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. A drága halott hült teteme folyó hó 10-én délelőtt 9 órakor fog a farkasréti temető halottasházában, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanezen temetőben örök nyugalomra helyeztetni. A gyászmise folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor a belvárosi plébániatemplomban fog megtartatni. Budapest, 1907. évi július hó 8-án. Nyugodjék békében!

Felhatalmazás. A kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg a földmívelésügyi miniszter felhatalmazta a szabolcsmegyei gazdasági egyesületet, hogy a külföldről hozott áruk felhasználására vonatkozólag megkivánt ingatlanok birtoklását bizonyíthassa.

Betöltendő állás. A nagykállói elmegyógyintézetnél megüresedett 2-od orvosi állásra a pályázati kérvényeket f. hó 31-ig lehet benyújtani.

A dalegylet által f. hó 14-én rendezendő estély előre láthatólag fényesen fog sikerülni. Az egri országos versenyen előadandó darabok előadását mindenki érdeklődéssel várja,

Összevert ember. Tiszapolgár közelében a tarlón egy életveszélyesen összevert embert találtak. A jelek szerint aratómunkás,

a kit a többiek valami miatt megtámadtak. A személyazonosság és az ügy felderítése céljából a vizsgálat folyik.

Szives figyelmébe. Vrabecz Andor óras és ékszerész üzlete és órajavitó műhelye Iskola-utca 8 szám alatt van.

Próbaszónoklat. Ezen cím alatt ugyszólván állandó rovatot nyithatnánk lapunkban. Mert a helybeli izr. stquo egyház templomában a hivek néhány hét óta Istennek nagyobb dicsőségére minden szombaton más vendégrabbinak prédikációjában gyönyörködhetnek, már a kik gyönyörködni akarnak és kritizálnak, már a kik kritizálni akarnak és vajjon ki nem akar itélkezni, pláne, ha papról vagy szóról szó. F. hó 6-án szombaton a hatvani pap, Dr. Adler Vilmos volt itt, hogy megvívjon a nyiregyházi rabbinátusért. Meggyőződöttünk előadásának folyamán arról, hogy a rabbi ur azon tényezők bizonyos része felett rendelkezik, melyek a jó szónokot teszik. Legelső sorban kiemelendőnek tartjuk zamatos magyarságát. Beszédjének tárgya a vallásos érzés örök fennmaradása és a hazafiságnak amazzal való szoros kapcsolata körül forgott. Előadása gyakorlott szónokra vall, sőt talán kissé sok páthoszt, kéz és testmozdulatot használt. No de sokból lehet engedni. El lehet róla mondani, hogy sok tekintetben az egyház eddig alkalmazott hit-szónokai mellett megállja a helyét. Tollunkat és fülünket hegyezve várjuk a következő versenyeket

Tűz. A nagyszigetű uradalomban kedden tűz támadt és mintegy 10000 koronára értékelhető takarmány elégett.

Figyelmeztetés. A rendőrség ismételtén figyelmezteti az Amerikába ki, illetve onnan visszavándorlókat, hogy nyilvántartásba vétel végett feltétlenül jelentkezzenek.

Talált hulla. Tegnap reggel az orosi szőlők északi oldalánál egy középkorú embert találtak agyonverve. A nyomozat eddig még lényeges adatot kideríteni nem tudott.

Összeégett gyermek. Nagy Kállóban tegnap Hurai László 12 éves gyermek cigaretára gyújtott, miközben ruhája meggyuladt, maga pedig vesélyesen összeégett.

A pálinka áldozata. Palka János és Varga János a Simán együtt arattak. A két János valami felett összeváltkozott és Varga olyan szerencsétlenül szurta le Palkát, hogy most élet-halál között lebeg. Tegnap Varga Mihályt támada meg, aki kezefejét önvédőlemből lekaszálta.

Eltűnt. Horányi Lajos Körtvélyfái Béla nevű tanulója pár nappal ezelőtt eltűnt. Ismertető jele az, hogy mankón jár.

Árlejtési eredmény. A tiszalöki járásbíró-ság épületének üvegezésére tartott árlejtésen a munkálatok teljesítését 2400 koronáért Wassermann Sámuel vállalta el, melynek tulnyomó részét már teljesítette is.

Agyonütött ember. Bodó István nagykállói kiscgazda többet magával mulatott egy vendéglőben, miközben társaival összekülönbözött. A szóváltás verakodéssá fajult és Bodót ma még ismeretlen egyén botjával agyonütötte.

Meggyulladt takarmány. Balsa községben Révész György zöld lucernát halmozott össze, mely begyuladt és házat melléképületeivel együtt elhamvasztotta.

Utépítés. A Szilágy, Szatmár, és Bihar vármegyék területén átvonuló s 32.724 km. hosszú tasnád—tasnád—zántó—érendréd—piskolt—részei törvényhatósági közut 551.572 korona 97 fillérral előirányzott kiépítésének válatati uton leendő biztosítása céljából folyó évi július hó 24-én déli 12 órakor a kereskedelmi miniszter versenytárgyalást tart. Pályázók ajánlataikat e határnapig, a miniszteriumba küldjék.

Harc a boldogságért cím alatt *Sinior Soma* 8 ügyesen megírt elbeszélést adott ki egy kötetben. Irójuk még fiatal ember, de azért munkáiban sokszor felcsillámlik az erjedő tehetség. A stílusa is vonzó egyéni, bár akad még benne kivetni való, hanem a kis kötet, melynek ára 1 k. 50, szép jövővel biztatja szerzőjét.

A posta tréfája. Napjainkban is emlegetik azt az esetet, a mikor egy fiatal aszony gyászba öltözött, mert a férjétől kapott táviratban azt olvasta „Részegen halok meg”.

holott Reszegén halt meg. Ehez hasonló eset történt e hét elején Dombrádon. Kovács János érmihályfalvai lakosnak ugyanis egy táviratot kézbesítettek, melyben értesítik, hogy Mihály nevű bátyja elhalt. Kovács egy kis örökösödési per miatt ugyan haragban volt a bátyjával, de a jobb érzés felül kerekedett benne és egész háza népével gyászba öltözve koszorúkkal megrakodva utnak indult. Dombrádon tünt ki csak a tévedés, a mikor Kovács a bátyját jó egészségben meglátta. A vizsgálat később kiderítette, hogy a távirat nem Dombrádon, hanem Beregszászon adatott fel és Juhász Jánosnak szólott. Kovácsék azonban a fáradságot nem sajnálják, mert a két testvér végleg kibékült.

Dr. Springer Géza tanulmányutjáról hazakerkezett és rendelését f. hó 14-én megkezdi.

Értesítés. Dr. Mandel Gyula ügyvéd, akit városunk közönsége is előnyösen ismer, ügyvédi irodát nyitott, amiről a következő körlevélben számol be: Tisztelettel értesítem, hogy ügyvédi irodámat Varannón (Zemplén-megye) megnyitottam. — Dr. Mandel Gyula, ügyvéd.

A Nemzetközi Sütőipari kiállítás juryjének ítélete után kétségtelenné vált, hogy a legkitünőbb növényzsirt az „Alexin” zsiradékművek készítik és hozzák forgalomba. Ezen gyár „Alexin” növényzsir és „Kalács-Alexin” növényvaj készítményei a legnagyobb kitüntetéset nyerték el. A kiállítás nagyszámú külföldi vendégei, kik nagyobbára szakemberek, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak az „Alexin” gyártmányok kiváló minőségéről és messze külföldre viszik szét a magyar ipar dicsőségét. Az „Alexin” zsiradékművek tulajdonosa Dr. Schmidl és Társa cég Budapest. Gyár: Budafok.

Vízmentes ponyvákat, terményzsákot és mindenféle gazdasági kötélárut, ugyszintén gépolaj és továbbá a legjutányosabban beszerezhető Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán, volt Török Péter-féle üzlet.

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk Preisz Bertalan (Korona-épület) posztó áruházát, a hol is a legújabb hazai férfi gypju szövetek valamint a legdivatosabb női costumöknök való kelmék kaphatók.

Orvosi körökben már régismert tény, hogy a *Ferencz József keserűviz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban

is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet.*

Csak az igazságot!!

A „Szabolcs” múlt szombati számában a „Pénteki levél” írója, miután kijelenti, hogy bár néha meszeszerű formában néha tulzással néha heccelődve, de mindig az igazságot szolgálja a postások alapos megmosdatása után a nyiregyházi ev. ref. elemi népiskola udvarán történt nadragulyamérgezésről emlékezik meg. Ebből az i. t. közönség méltán gondolhatja hogy az a kálvinista iskolaudvar tényleg minden féle gazzal szeméttel mérgező növényekkel benőtt „durnyik”, ahol a növendékek romlott levegőt szívnak magokba s nagyon természetes, hogy lelkökben sem a rend sincs, sem pedig a tisztaság iránti szeretet, soha ki nem fejlődik s azok, kik e páratlanul álló vétkes gondatlanságot elkövetik, méltán érdemlik meg a legnagyobb büntetést.

Nem célozom, hogy az igazságról, mint eszményről e helyen vitatkozásba bocsátkozzam, csupán csak a következőket jelentem ki.

Tény az, hogy iskola szolgáinak egyik kis lány mérgezési tünetek között megbetegedett. Azonban mind a „kis lányka” mind a szülei azt állítják hogy az iskolánkkal szemben fekvő Dezséffy kertben lévő egyik (melyet bármikor megmutatnak) bogójából evett a gyerek s ez okozta betegségét. A ref. iskola udvarán tehát semmiféle mérgezés nem történhetett, s ha a cikkíró saját szemével látta volna valaha azt az udvart akkor bizonyosan nem fog az alaptalan vádaskodás terére lépni. Láthatta volna, hogy az iskola mind két udvara tiszta s rajta semmiféle dudvát gazt sem ezelőtt sem a jövőben keresve sem találhat az ember. Avagy elképzelhető-e az, hogy felettes hatóságaink az ilyen dolgokat megtűrik? Tessék figyelemmel kísérni az ott uralkodó rendet, tessék bővebben tudakozódni s meg fog győződni, hogy bár nem roszakaratulag, de helytelenül informáltak.

Igen tisztelt cikkíró Ur! Ha Ön Justitia istenasszonyának nevében kezében az ő lángpallosával végigsuhint egyes intézmény hibáin, fogyatkozásai felett, jól teszi, csak arra kérem, hogy a nagy takarítás soha ne érje az ártatlanokat, mert akkor nem szolgálja az igazságot s cikkeit valóban ujságírói

nagyképűsködésnek minősíti a gondolkodó emberiség s vele csak ártani fog a közügynek.

Nyiregyháza 1907 július hó 12.

Szabó Pál

ref. igazgató tanító.

A cikket az „audiator et altera pars” elvénél fogva készséggel adjuk le, de megjegyezzük, hogy a Pénteki levél íróját vád nem érheti, mivel információit egyik helybeli lap folyó hó 4-iki közleményéből szerezte, amely közlemény megcáfolva nem lett.

Kivonat a mezőgazdasági értekezésből Bizony, bizony az a hőség!

Ha az emberek az elmúlt nyáron tölem kérdezték, hogy különösen a mezei munkáknál az őket kínzó szomjuság ellen mitévők legyenek, akkor én azt ajánlottam nekik, — amit amit ezennel minden olvasómnak ajánlani fogok; — ők azt kipróbálták és ezen jó tanácsomat megköszönték. és én úgy hiszem, hogy ezen soraim sok olvasója, ha csak szellemben is, ugyanazt fogja tenni, ha erről egy próba által személyesen meggyőződnek.

Vegyen, — úgy mondtam az emberekhez 1 liter vizet, hagyja ezt egy teli kanál, körülbelül 15—20 gramm, Franck-kávé-pótlékkal, ami felesége konyhájában meglesz, 5 percig jól felforralni, azután a főzetet állítsa félre és hagyja kihűlni, (izlés szerint egy kevés cukrot is tehet hozzá) azután palackban, vagy kulacsban vigye magával a mezőre. — Legjobban tennie, ha a palackot egy árnyékos helyen a földre ásná, — mivel az ital akkor hűs, friss marad.

Ha azután szomjas, akkor igyék ezen Franck-főzetből egy jó nagy kortyot és csodálkozni fog, hogy szomjusága milyen hosszú időre csillapítva marad.

A „Franck” nemcsak a legjobb kávé pótlék, mert hiszen ilyenek általánosán el van ismervé, — hanem a legjobb szomjcsillapító is.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Szerkesztői üzenet.

N. A. Cikkét mint látja szivesen hoztuk. Várjuk személyes bemutatkozását és üdvözljük mint munkatársunkat.

N. N. nemes lelkű adományozónak a beküldött összegét vettük s illetékes helyre jutattuk, a jövőben azonban kérjük legalább ajánlottan feladni mivel a szerkesztőséget u. m. a kiadótól zavarba hozhatja.

Önkéntes árverési hirdetés.

A nyiregyházi ipartestület tulajdonát képező, Szentmihályi-utca 16. sz. ház és beltelek (2159 □-öl)

f. é. július 16-án d. e. 9 órakor

az ipartestület nagytermében nyilvános árverésen elfog adadni.

Kikiáltási ár, melyen alól az ingatlan el nem adatik 60.000 kor.

Bővebb felvilágosítás az ipartestület irodájában nyerhető.

Nyiregyháza, 1907. június 28.

Az ipartestület elnöksége.

Nábrádon (Szatmármegye) ca 1500 hold terüleűt jó minőségű birtok haszonbérbe adandó.

A bérlet átvehető azonnal vagy 1908. január 1-én. Bővebb felvilágosítást Dr. Hunwald Izidor fehérgyarmati ügyvéd ad.

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy a „Vacuum” F. O. pormentesítő padló olaj kizárólag kapható:

Hibján Gyula
festék üzletében
Nyiregyháza,
Iskola-utca 6.

Nyári és vadász saison cikkek!

Winchetter és Bronsning ismétlődő serétes puskák. J. P. Lauer & Sohn cégtől Sull-Belga és Steyri vadász fegyverek.

Revolver, flóbert és csőz puskák. patronáskák, vadászszék, üres és töltött patronok. M. k. lőpor és serét eladás, az összes vadászathoz kellékek.

Lovagló nyereg és felszerelése. Agarász és hajtó ostorok, kocsi és lőtakarók, utazó Plaidek.

Lawn tennis felszerelések, labdák, Racketek stb. Fotballabdák és Croque játék, tennis cipők, övek és sapkák.

Gummi esőköpenyek és kerek vízmentes gallérok.

Utazó és Cupe fonott kosarak, ládák és kézi bőröndök, kerti fonott bútorok piros és zöld színben. kerti színes nagy napernyő álvánnyal.

Gyermek fekvő- és tolokocsik. Torna készletek. Függő ágyak. Összehajtható kényelem székek. Gyermek reform székek. Kerékpár és részek.

Acetylén kocsilámpák.

Keztyű-, kalap-, cipő-, harisnya, férfi fehérnemű és nyakkendőben a legnagyobb választék. Nap- és esernyők, illatszerek és szappanok. Gummi fürdőkádak.

RUZSONYI PÁL

női- és férfidivat, műpar-, sport- és jétéküzlete a „Zöld papagályhoz.”

NYIREGYHÁZÁN.

Szélhajtó és göresesillapító
Biebergeil-Cseppek
 Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő házszer.
Egy üveg ára 1 korona.
 Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.
 Megrendelhető: **JULIUS BITTNER** gyógyszerháza,
 Gloggnitz (Nied.-Oest).

Saját sajtolása, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOI”

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
 „Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.
 Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

KOHN SAMU
 szobafestő és mázoló
Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.
 Elvállal minden e szakma-
 beli épület, templom, szoba,
 fa és vasnemű szakszerű
 festését és mázolását a leg-
 egyszerűbb valamint legdi-
 szesebb kivitelben.
Különleges faerezések.

SIRKÖVEK
 mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
 mellett kaphatók:
FÜHRER ZSIGMOND FIAINAL
 Nyiregyházán,
 Vármegeyház-utca 5-ödik szám.

Szolyvai gyógyviz
 Elsőrendű szakférfiak vegyelmzése alapján
lithion tartalmánál fogva kiváló hatá-
köszvény, vese, hólyagbajoknál,
 úgyszintén gyomor, torok, tüdő, gégebántal-
 maknál. Eredeti tulajdonságát éveken át meg-
 tartja a palackokban.
Vasmentes. Könnyen emészthető. Csira-
mentes. Borral igen üdítő ital.
 Megrendelhető:
 Uradalmi ásványvizek bérleténél.
 Szolyván. (Bereg.) Telefon 42—55.
 Kapható minden fűszer és ásvány-
 vizkereskedésben.
 Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

A Sóstó-szőlőtelepen
 nyolc percnyi távolságra a nagy vonat,
 valamint a kisvonal állomásától, egy nyári
 lakás, szép befásított kerttel, 3 szoba,
 konyha és pincehelyiséggel, a nyári idény
 alatt **bérbe kiadó.**
 Értekezhetni **Wassermann Sámuel**
 üzletében.

Nyiregyházi Göztéglagyár
Részvénytársaság.
 * Városi iroda: Városház-utca 7. szám. *

Ajánlja kitünő minőségű:
 géppel gyártott tégláit,
 géppel gyártott válo-
 gatott tégláit, ~~~~~
 kézzel gyártott tégláit.
 Helybeli megrendelések házhoz szál-
 lítatnak.

Uj találmány! Hazai ipar!
 Aranyéremmel és diszoklevéllel több ízben kitüntetve.
 Telefon 125. sz. **Alapított 1869. évben.** Telefon 125. sz.

Tengelynélküli csapágyas eketalyiga, önműködő pormentes kenő szerkezettel.
 Bármennyire elhasznált eketalyigákat, ezen rendszerre teljesen ujjonnan átalakítok darabonként 14 koronáért. **Ekék s egyéb gazdasági eszközök és gépek javítása,** valamint **ujjonnan a legjutányosabb árakon. Fúrott kutak építése** bármilyen kaliberű csövekkel.
 Erő és kézi szivattyuk, vízvezeték és fürdők szerelését a legnagyobb szakértelemmel eszközölöm. Kívánatra költségvetéssel készséggel szolgálok.
Szilágyi Mihály ekegyára és turottkut építési vállalata **Nyiregyházán.**

VADNAI BÉLA fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme
NYIREGYHÁZA, (Iskola-utca 3.)

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **műtermem átalakítva és tel-
 jesen ujjonnan berendezve** a mai kor igényeinek megfelelőleg megnyitottam, így képes vagyok a legmesszebb menő igényeket is teljesen kielégíteni, miért is a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogását továbbra is kérve maradok.
 Mely tisztelettel
VADNAI BÉLA fényképész.

Borsajtóink a pécsi kiállítás borászati esernokában megtekinthetők.
1906. Nagyvárad: I. díj, díszoklevél. — 1905. országos gazdasági kiállítás,
Pozsony. I-ső díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás. Eger: 1 díszok-
levél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj díszoklevél.

BORSAJTÓK.

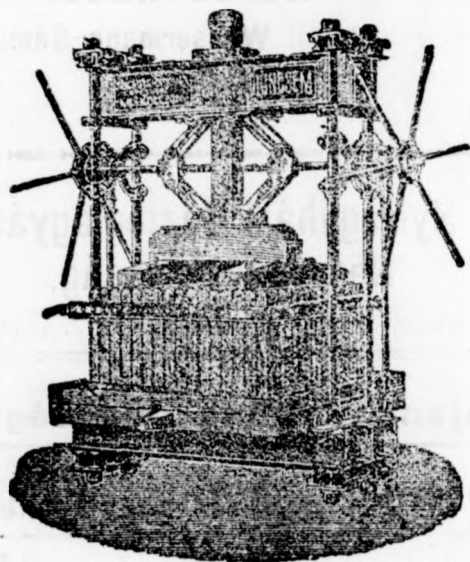
Legújabb rendszerű „Könyök-szerkezetű“,
„Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, „Ma-
bille“ és „Acélorsós“, a magyar bortermelők
legkedveltebb borsajtói. Legújabb rend-
szerű Rákóczy **kettős kosaru saj-
tók**, nagyüzemi préseléshez.

Főlénye: A must sehol sem érintkezik vasrészek-
kel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfejlesztés! A törköly
egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által
könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyzók
„VILLÁM“ legújabb centrifugális bogyzók és
zúzógépek.

Árjegyzék ingyen! Árjegyzék ingyen!

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára MISKOLCZ.

K. 10817—1907.

HIRDETMÉNY.

A városi szegény- és betegmenház-
ban elhelyezett szegények és betegek
élelmezése a folyó évi november hó 1-től
kezdődő 3 évre árlejtés útján vállalatba
adatik.

A részletes feltételek a gazdasági
tanácsosi hivatalban megtekinthetők és
írásban is megszerezhetők.

A zárt irásbeli ajánlatok 500 korona
bánompénzzel, vagy a bánompénznek a
város házipénztárába történt befizetését
igazoló elismervénnyel a f. évi **augusztus
hó 3-ig** a polgármesteri hivatalba adan-
dók be.

Nyiregyházán, 1907. évi július 1-én.

Bogár Lajos
h. polgármester.

Köszén, pírshén, faszén nagyban és kicsinyben.

Hoffherr és Schrantz
gazdasági gépgyár

bizományi raktára

MANDLEMIL

szénraktárában

Nyiregyháza, Széchényi-tér 8.

Ajánlja új Viktoria sor-
vető és legjobb műtrágya-
szóró gépeit váltó kere-
kek nélkül,
répa, szecskavágóit és gőz-
cséplő gépeit.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárusítása egész Szabolcsmegyére.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlő-
permetezőket két szóróval
egy közönséges és egy sza-
badalmazott „habszóróval“.

Ugyiszintén eredeti
Vermorel permetezőt
is, legolcsóbb áron, esetleg
megegyezés szerint

részletfizetés
mellett bocsátom a vevőkö-
zönség rendelkezésére, vala-
mint mindennemű a legjobb
fajú **rafia háncs és kék-**

követ legolcsóbb áron árusítom.

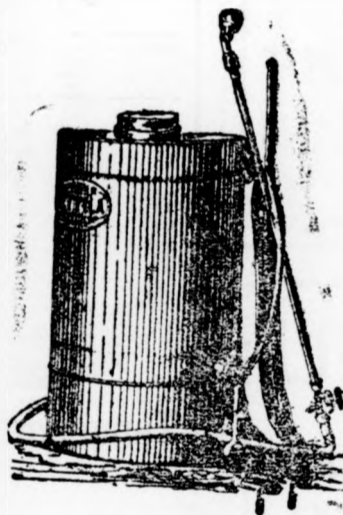
Tisztelettel **Wassermann Sámuel**

Nyiregyháza, Zöldség-tér 2.

Vidéki megrendelések pontosan és azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

Goddam! Végre egy gyorsan és biztosan ható tyuk-
szemszer.

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér 6 db 1 K. postán,
20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tá-
rában, valamint orvosság- és drogériákban stb.

Óvás!

A legutóbbi időben felmerült azon
sajnálatos tény, hogy a „Dréher Antal“
jelzésű üvegekbe más gyártmányú söröket
fejtenek és árusítanak, a közönség ezáltal
pedig megtévesztve van. Ennélfogva bá-
torkodom a n. é. közönség szives tudomá-
sására hozni, hogy csakis az a valódi
kőbányai Dréher-féle sör, a mely „Dréher
Antal Kőbánya“ jelzésű dugóval van
ellátva.

Kiváló tisztelettel **Friedmann Jakab,**

a Dréher Antal kőbányai serfőződe
szabolcsmegyei kizárólagos képviselője.

Hirdetések

jutányosan felvétet-
nek a kiadóhivatal-
ban.

Telefon 140.

Telefon 140.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papirkeres-
kedése és könyvkötészete

— Nyiregyháza, Városház-épület. —

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hi-
vatalos. kereskedelmi, gazdasági és
magánjellelű nyomtatványok izléses
és szakszerű elkészítését gyorsan és
jutányos árszámítással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az élet-
ben szükséges nyomtatványokat, író-
papírt és más irodai kellékeket.